

Aantekeningen t.b.v. Ronde tafel gesprek in Raadscommissie KRW dinsdagavond 24 jan 2023

Stichting Het Wantij is nu al weer twee jaar betrokken bij de KRW planontwikkeling voor de Wantijzone die uiteindelijk resulteerde in de keuze om de Hel en Zuilespolder bij het getij te betrekken en voor een deel van de Wantijoevers de natuurontwikkeling te stimuleren door het aanleggen van rijnshoutdammen. In eerste instantie leek het bij het getij betrekken van een deel van het Wantijpark een goed idee maar vanwege de gevolgen voor waardevolle bomen hebben we ons daartegen in twee instantie (succesvol) verzet. Ook is er gekeken naar gebieden van Staatsbosbeheer maar die plannen sneuvelden omdat SBB daar geen prioriteit aan kon geven. Ook de Noord Bovenpolder kon helaas niet betrokken worden vanwege eigenaren die niet wilden vertrekken.

Stichting Het Wantij wist te bereiken dat er heel wat bomen behouden bleven, zie..

Bomen die vanwege de gewenste verbinding met de Beneden Merwede in het huidige plan helaas niet behouden kunnen worden zijn die in de uiterste hoek van het speelbos, naast de Helsluis. Dit is een waardevol, want nauwelijks beheerd, verruigd natuurgebiedje. We hebben om die reden eerder de voorkeur uitgesproken daar geen verbinding met de Beneden Merwede te maken. Het gebruiken van de bestaande verbinding door de Helsluis leek ons voldoende. Daar zijn we op terug gekomen nadat we de onderbouwing kregen waar we steeds om gevraagd hadden. Die onderbouwing staat in een conceptrapport van het Ravon waaruit we de essentie voor de discussie proberen weer te geven in het nu volgende:

Concept Ravon rapport 1-7-2022 met als titel:

“Kansen voor vissen bij habitatinrichting getijdenrivieren Zuid Holland”

In het kort:

de Sliedrechts Biesbosch kent wel veel waterstromen maar een zeer beperkte verbinding met de Beneden Merwede. Juist die verbinding zorgt voor meer dynamiek, meer stroming en wordt samen met meer natuurlijk oevers van groot belang geacht voor het functioneren als getijdengebied voor allerlei vissoorten, zowel migrerende uit zee als andere stromingsminnende soorten.

Het plan met een open verbinding vanuit de Beneden Merwede naar de Hel- en Zuilespolder kan zodoende van grote waarde zijn maar natuurlijk ook voor andere vissoorten die de ondiepe delen van de zijarmen van de kreken opzoeken.

In een tekening uit dit rapport wordt een voorstel gedaan/schets gegeven dat een naar het inzicht van de onderzoekers optimale situatie weergeeft:

schets uit Ravon rapport.

Het hele gebied van de Sliedrechtse Biesbosch wordt met een brede aantakking op de Beneden Merwede beter bereikbaar voor meer vissen zoals karper-/ baarsachtigen en snoek waarvoor dit gebied al geschikt is en ook voor trekvissen waardoor de biodiversiteit wordt vergroot. Te denken valt aan soorten zoals aal, bot en houting. Tevens zal dit gebied meer bijzondere stromingsminnende soorten zoals sneep, roofblei, alver, barbeel .. aantrekken en daardoor de biodiversiteit verrijken.

Voor vissen is het ook van groot belang om de harde oevers die overal in het gebied, waaronder het Wantij, aanwezig zijn te verwijderen, zodat er een voor vissen een geschiktere oeverstructuur zal ontstaan en vanwege uitslijten en aanslibben onder invloed van het getij er een grotere diversiteit aan oevertypen ontstaat

Tot zover over dit rapport.

Zijn er alternatieven langs de oevers van de Beneden Merwede?

Gezien de drukke scheepvaart en relatief beperkte breedte van de Beneden Merwede zijn er elders, stroomafwaarts, geen mogelijkheden gevonden om de oevers van de rivier voor vissen natuurlijker in te richten. Waar de rivieren in onze Delta vroeger de ruimte hadden om te meanderen zijn die, zeker ter hoogte van Dordrecht en Zwijndrecht extreem ingebed in steen, staal en beton. Het inpolderen van een niet bebouwd gebied zoals de Hel- en Zuilespolder is dan het minste dat we aan de rivier kunnen teruggeven.

Het KRW plan kan grote gevolgen hebben ten gunste van de vergroting van de ecologische waarde en de biodiversiteit. Waterzuivering door planten en betere doorstroming zal de waterkwaliteit verbeteren. Het is echter jammer dat het KRW project niets zal betekenen voor het verminderen, verwijderen van niet organische chemische vervuiling.

In het huidige, na aandringen van Stichting Het Wantij, aangepaste ontwerp wordt de gehele westelijke strook met bomen tussen het voetpad en de de bestaande kreek erlangs, behouden. Dat geldt ook aan noordzijde voor de vijver met natuurlijke oevers, een bosstrook en het dijkje met knotwilgen. Vandaaruit naar het oosten, richting Helsluis, blijven nog twee bospercelen in de polder bewaard.

Zoals al gezegd kan een stuk van het speelbos naast de Helsluis en een aantal bossages langs het voetpad vanaf de Helsluis richting Zuileshoeve, in dit plan niet behouden worden, zie kaartje ... De Stichting zal de compensatie daarvoor bespreken met RWS.

Als het maar even mogelijk is pleiten we er wel voor de bossages te behouden door een nieuwe dijk te leggen, zodat die boomstroken ook behouden blijven.

We hebben getracht in de volgende satelietafbeelding de huidige contouren van de geplande ingrepen aan te brengen om zo een beter beeld te geven welke bomen/bossages binnen of buiten de invloed van het getij zullen blijven.

Rood: contour eerste plan, geel huidige.

EEN STEM VOOR BOMEN, RIVIEREN EN BIODIVERSITEIT
OP
HET EILAND VAN DORDRECHT

– Opmerkingen-

– In de raadsinfobrief staat dat ambtenaren een aantal punten van het ontwerp hebben aangepast. (“Daarbij heeft de ambtelijke organisatie feedback geleverd op het ontwerp. De voornaamste aanpassingen op grond daarvan zijn”) Dat geeft geen juist beeld: aanpassingen voor H en Z polder zijn er gekomen vanwege argumenten die SHW heeft aangedragen en de strijd die daarvoor werd aangegaan. Er was geen ambtenaar te bekennen.

Het gaat om de volgende punten:

- Het behoud van een deel van de Hel- en Zuilespolder;
- Het behoud van verschillende bosschages en waardevolle groenelementen;
- Het behoud van het klimbos;

En buiten de H en Z polder gaf SHW ook de doorslag bij het afblazen van plannen ten koste van veel bomen in het Wantijpark.

Aldus werd er bereikt dat er in de uiteindelijke plannen en zekere balans is ontstaan tussen behoud veel bomen en landschapselementen en het ontwikkelen van een getijdengebied: EN EN in plaats van OF OF.

Voor het Wantij heeft het KRW het plan om rijshoutdammen te plaatsen op verschillende locaties langs de oever.

SHW heeft na lang aandringen op een antwoord van RWS bevestigd gekregen dat ook waar kabels en leidingen in de bodem liggen natuurontwikkeling d.m.v. aanbrengen grond mogelijk is. Zie begeleidende brief RWS.

– Het Wantij krijgt nu een betere bypass functie van de druk bevaaren en vervuilde Beneden Merwede en wordt daardoor ook belangrijker voor trekvisserij, vanaf zee via Stadswerven!

– Veel voorstellen van SHW om Wantijoevers te verbeteren zijn positief benaderd door de KRW projectgroep en worden door de gemeente opgepakt, zie ons rapport “visie voor het Wantij. RWS vond dit goede voorstellen, maar voor KRW waren dit te kleine oppervlakken met teveel haken en ogen.

– SHW pleit voor het opnemen van het nieuw aan te leggen getijdengebied voor een Natura 2000 en/of NNN. Zo mogelijk in het te wijzigen bestemmingsplan.

– Het Wantij is belangrijk voor otter en paling ook in die zin is belangrijk dat KRW plannen worden uitgevoerd.

– Het Wantij wordt binnen het KRW project erkend als belangrijke ecologische verbinding naar en van de Delta. Bij Stadswerven liggen nog heel wat verbeterpunten.

De projectleiding heeft om, ons inziens, dubieuze redenen, afgezien van het betrekken van de Wantijoevers in Stadswerven bij het KRW project. De noodzaak is groot daar alsnog getijdennatuur aan te leggen en niet nog meer te vernietigen

Stichting Het Wantij is er van overtuigd dat het toelaten van het getij inn de H en Z polder niet alleen van grote ecologische waarde, maar ook van bijzondere toegevoegde waarde zal zijn voor de bezoeker/recreant,

EEN STEM VOOR BOMEN, RIVIEREN EN BIODIVERSITEIT
OP
HET EILAND VAN DORDRECHT

Tenslotte:

Dat er nog een deel gehandhaafd blijft van het bloemrijke grasland is belangrijk omdat dan de herkenbaarheid van het gebied als gevolg van natuurlijke ontwikkelingen en de band met het verleden behouden blijft. (vrij citaat naar Henk Visscher van het landschapskundig museum, vorig jaar helaas overleden)

Een heel klein voorbeeldje van “genieten van getijdennatuur” aan Wantijoever :

[Genieten van een postzegel getijdenatuur – Blog Het Wantij](#)

Namens Stichting Het Wantij, Cor Goosen, secretaris

Bijlagen: U kunt de volgende artikelen over KRW project vinden op onze blog

het eerste artikel was 12 nov 2021:

[Plannen Rijkswaterstaat om Hel- en Zuilespolder in de Merwelanden onderwater te zetten kosten hectares bomen het leven – Blog Het Wantij](#)

21 nov 2021:

[Achtergrond Rijkswaterstaatplannen Wantijzone – Blog Het Wantij](#)

29 nov 2021:

[Hel en Zuilespolder in AD – Blog Het Wantij](#)

6 dec 2021:

[Ook Wantijpark onder water, veel bomen gaan plat – Blog Het Wantij](#)

27 dec 2021:

[Lokale Media – Blog Het Wantij](#)

29 dec 2021, met video van het gebied!:

[Veel bomen gered in Wantijpark en in Merwelanden – Blog Het Wantij](#)

11 april 2022:

[RWS plannen Hel- en Zuilespolder aangepast – Blog Het Wantij](#)

